

педагогіки в умовах воєнного стану (до Всеукраїнського фестивалю науки): зб. матеріалів (тез доповідей) круглого столу відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735412>.

4. Коваленко І. Е. Освіта дорослих в умовах університету третього віку: реалії воєнного часу. *Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя* (Forum-SOIS, 2023) : зб. матеріалів (тез доповідей) 4го і 5го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму (Київ -Харків, 23–26 трав. 2023 р.) / [за заг. ред. М. Л. Ростоки, Т. С. Бондаренко ; упоряд. М. Л. Ростока] ; МОН України, УПА, НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2023. Вип. 4. С. 150–151 [198 с.]. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.736724>.

5. Лапаєнко С. В. Теоретико-методологічне забезпечення цифрової трансформації освіти і педагогіки. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 3(55). С. 9–13. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/734664/>.

6. Ростока М. Л. Кластеризація інформаційно-аналітичного супроводу наукового дослідження із проєктування цифрових освітніх ресурсів. *Імідж сучасного педагога*. 2023. Вип. 5(212). С. 30–37. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-5\(212\)-30-37](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-5(212)-30-37).

7. Селецький А. В., Самчук Л. І. Аналітичний, реферативний та бібліографічний складники в системі науково-інформаційного супроводу освіти: до 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. *Науково-педагогічні студії*. 2019. Вип. 3. С. 128–136. DOI: <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2019-3-128-136>.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ СУПРОВІД ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ Й ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА КОЛЕКТИВНОЇ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ

О. Л. Мерзлякова, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти

Актуальність дослідження. Умови російського військового вторгнення зумовлюють низку викликів і завдань щодо їх подолання через інформаційно-аналітичний супровід освіти України. Серед найбільш проблемних моментів можна назвати такі, як: утримання безпеки інформаційної інфраструктури освіти (військова агресія призводить до кібератак та вірусних атак на інформаційні системи освітніх установ, що порушує нормальний режим їх роботи та забезпечення безпеки даних); забезпечення доступу до освітніх ресурсів (умови військового конфлікту часто спричиняють перекриття доступу до освітніх ресурсів, особливо для тих регіонів, що постраждали від російської агресії найбільше); підвищення якості інформаційної підтримки (адже в умовах війни інформаційна підтримка освіти має бути більш змістовною, систематичною та регулярною, що дасть змогу учням і вчителям своєчасно отримувати актуальну інформацію про ситуацію в країні та в освітній галузі); організація психологічної підтримки (війна може створювати психологічний тиск на вчителів і здобувачів освіти, особливо в тих регіонах, де щонайбільше потерпають від військової агресії, тому інформаційний супровід освіти має охоплювати психологічну підтримку, що дасть можливість забезпечити стійкість педагогічного колективу та учнівської молоді).

Напря́м. Предметним полем нашого дослідження обрано напрям резильєнтності українців у науковому й практичному доробках дослідників цього феномену, що узгоджено з переліком пріоритетних напрямів наукових досліджень, визначених у додатку до Постанови Президії НАПН України від 05.04.2023 № 1-2/4-76, а саме напрямом «Психологічні чинники індивідуальної і колективної стійкості та опору військовій агресії».

Аналіз джерельної бази. Згідно з проведеним аналізом джерел «Психологічні чинники індивідуальної і колективної стійкості та опору військовій агресії (аналітичний огляд)» [1, с. 110–124] концепт резильєнсу на теренах вітчизняної науки та в англійських джерелах [2, с. 96–120] розглянуто в таких контекстах: індивідуальна стійкість та чинники її розвитку; резильєнтність громад у кризових ситуаціях; дослідження ролі резильєнтності в українському суспільстві: здатність різних соціальних груп (наприклад, молоді, ветеранів, жінок, мігрантів тощо) впоратися з труднощами та стресом.

З огляду на цільову групу (освітяни і науковці) всі три *напрями* досліджень резильєнтності обумовлюються фокусом нашої уваги та пріоритетними напрямками подальшого наукового пошуку: індивідуальна стійкість освітян, чинники впливу та інструменти розвитку; педагогічні спільноти в умовах воєнного стану: опір, діяльність, розвиток; вплив резильєнтності педагогів на стійкість українського суспільства. Це уможливило виокремити *мету* підтеми нашого дослідження – виявлення індивідуальних і колективних чинників підсилення резильєнтності освітян у науковому доробку вчених і практиків.

Отже, об'єктом дослідження є резильєнтність (резильєнс) як психологічний феномен у системі інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології; предметом дослідження є особливості здійснення інформаційно-аналітичного супроводу резильєнтності освітян в індивідуальному та колективному контекстах. Означені фокуси уваги потребують розв'язання таких завдань дослідження: теоретичний аналіз концепту резильєнсу в українських та англійських джерелах; дослідження інструментарію вимірювання рівня стійкості (виявлення або створення методичних рекомендацій щодо розвитку резильєнтності); експериментальна перевірка розробленого інструментарію діагностики та впливу через співпрацю з партнерськими організаціями щодо розвитку резильєнтності освітян; створення науково-обґрунтованого репозиторію понять, пов'язаних з контентом резильєнсу; створення електронної бази даних проєктів та ініціатив з розвитку резильєнтності на всіх зазначених рівнях – індивідуальному, професійних спільнот, рівні суспільства (створення надійного інструментарію психологічного впливу та соціального супроводу різних цільових груп).

Таким чином, виконання поставлених завдань уможливить узагальнення й систематизацію джерельної бази, що дасть змогу віднайти механізми психологічного зміцнення освітян, а через них – сприяти ментальному здоров'ю українців в умовах цифрового суспільства та воєнних викликів.

Список використаних джерел

1. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. 17 / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 124 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735560>.
2. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. 18 / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 120 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.737306>.

БІБЛІОТЕЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*Л. О. Пономаренко, кандидат наук із соціальних комунікацій,
науковий співробітник відділу наукового інформаційно-
аналітичного супроводу освіти*

У межах виконання прикладного наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» на констатувальному етапі було здійснено аналіз джерел, результати якого представлено в огляді «Освітянські бібліотеки в умовах цифрової трансформації суспільства» [1, С. 67–78]. Проаналізовано реалізацію Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України», зокрема у частині формування електронного бібліотечно-інформаційного простору, створення повноцінного електронного каталогу бібліотек. Акцентовано на зарубіжному досвіді діяльності бібліотек закладів освіти щодо організації цифрових бібліотек та колекцій, залучення бібліотекарів до дослідницьких процесів, особливості позиціонування бібліотек в інтерактивному просторі, ролі цифрових бібліотек у дистанційній освіті. Аналіз найкращих бібліотечних практик засвідчив, що активне впровадження дистанційного навчання спонукало освітянські бібліотеки до: впровадження комплексу нових сервісів і послуг в цифровому форматі; підтримки бібліотекарями руху Відкритого доступу; створення інформаційних продуктів, які відрізняються за жанрами, каналами трансляції, принципом взаємодії та адресністю; упровадження інтернет-інструментарію.

Цифрова трансформація відбувається не лише в діяльності бібліотек, а й у підготовці фахівців цієї сфери. Обґрунтовано, що цифрова трансформація бібліотечної освіти має забезпечувати максимально повне використання потенціалу цифрових технологій, що передбачає готовність бібліотечних працівників до постійного підвищення рівня цифрової компетентності, опанування цифрових інструментів та ефективного застосування набутих навичок у практичній діяльності [2].

Здійснене дало змогу розробити проєкт концепції рубрики «Бібліотечна освіта» Віртуального читального залу освітянина (ВЧЗО) Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського з подальшою перспективою створення, техніко-технологічної підтримки і функціонування зазначеної рубрики із використанням ІКТ. Метою створення рубрики є забезпечення відкритого віддаленого доступу користувачів до актуальних, об'єктивних та компетентно структурованих інформаційних масивів за різними категоріями і